

แนวทางการดำเนินงาน เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2563

นพ.สวัสดี อภิวัจนีวงศ์
สาธารณสุขนิเทศก์ เขตสุขภาพที่ 8

สุขภาพดีก่อนเกิดจากครรภ์มารดา ผู้เชิงตะกอนอย่างมีศักดิ์ศรี

Before Womb to Tomb R 8

เด็กไทยแถมใส่
สาวไทยแถมแต่ง
มีลูกเพื่อชาติ
ตัววัยวิตามินแสนวิเศษ
(ใจหาสร้างชาติ)

หญิงตั้งครรภ์
ถูกเกเรอด
แม่ปดอดกัน

๐ - ๕ ปี
สูง ดี สม่ส่วน
พัฒนาการสมวัย

วัยเรียน
เด็กไทยแถมใส่
โตไปไม่เป็นเนทวาน

วัยรุ่น
ดูว่างอย่างมั่นใจ
ไม่ท้อก่อนวัยอันควร

วัยทำงาน
ศักดิ์อ้วน คตทุง
คต NCDs

สูงวัย
อย่างมีคุณค่า

ตาย
อย่างมีศักดิ์ศรี

การดำเนินงานแก้ปัญหาภาวะโลหิตจาง

Before Womb

ก่อนเกิดเป็นชีวิต(ก่อนการปฏิสนธิ)

From Womb

ขณะอยู่ในครรภ์

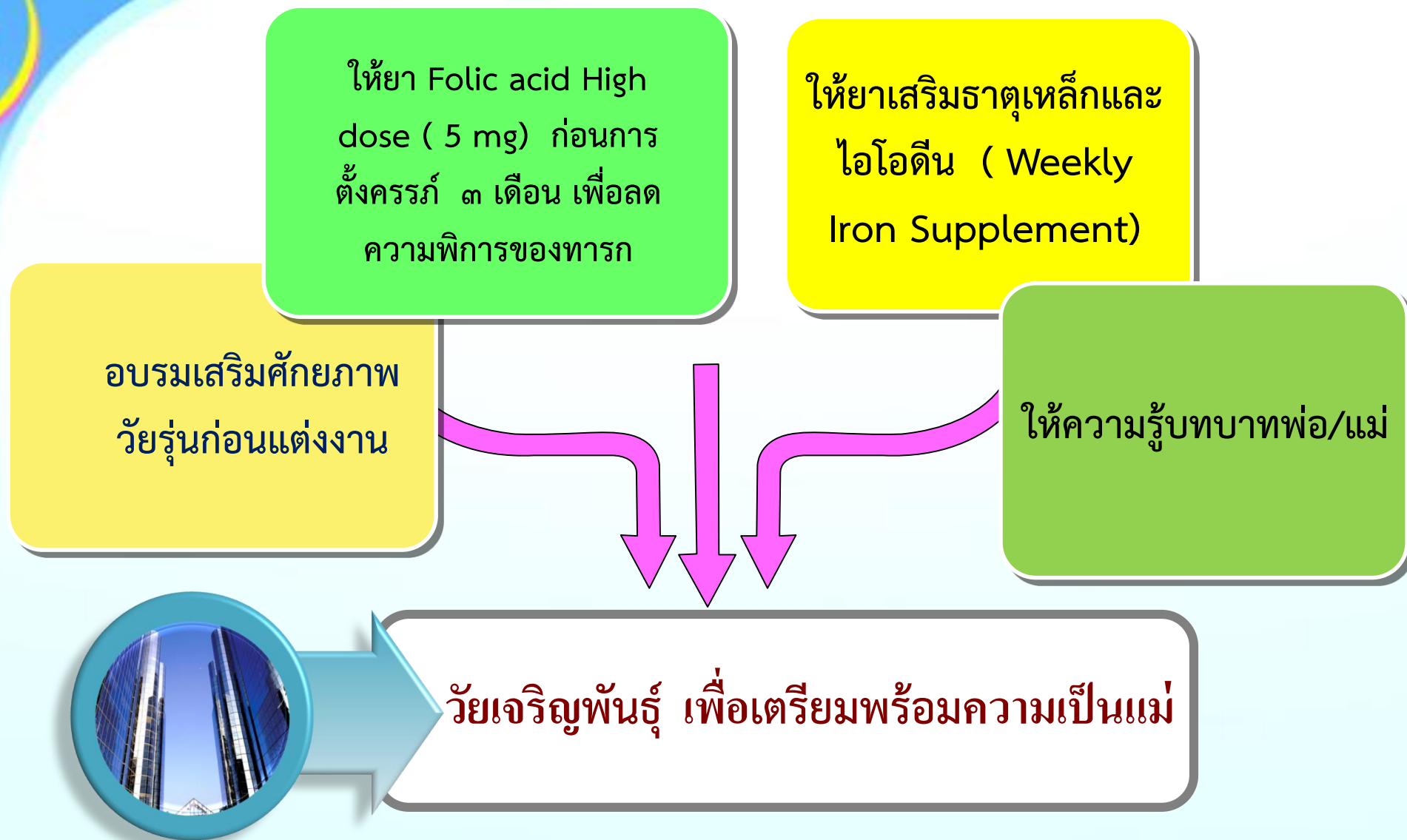
วัยเรียน ชั้น ป.๖

ม.๓ ม.๖ ปวช ๓ ปวส.๒

วัยเจริญพันธุ์

ระยะคลอด

ระยะหลังคลอด

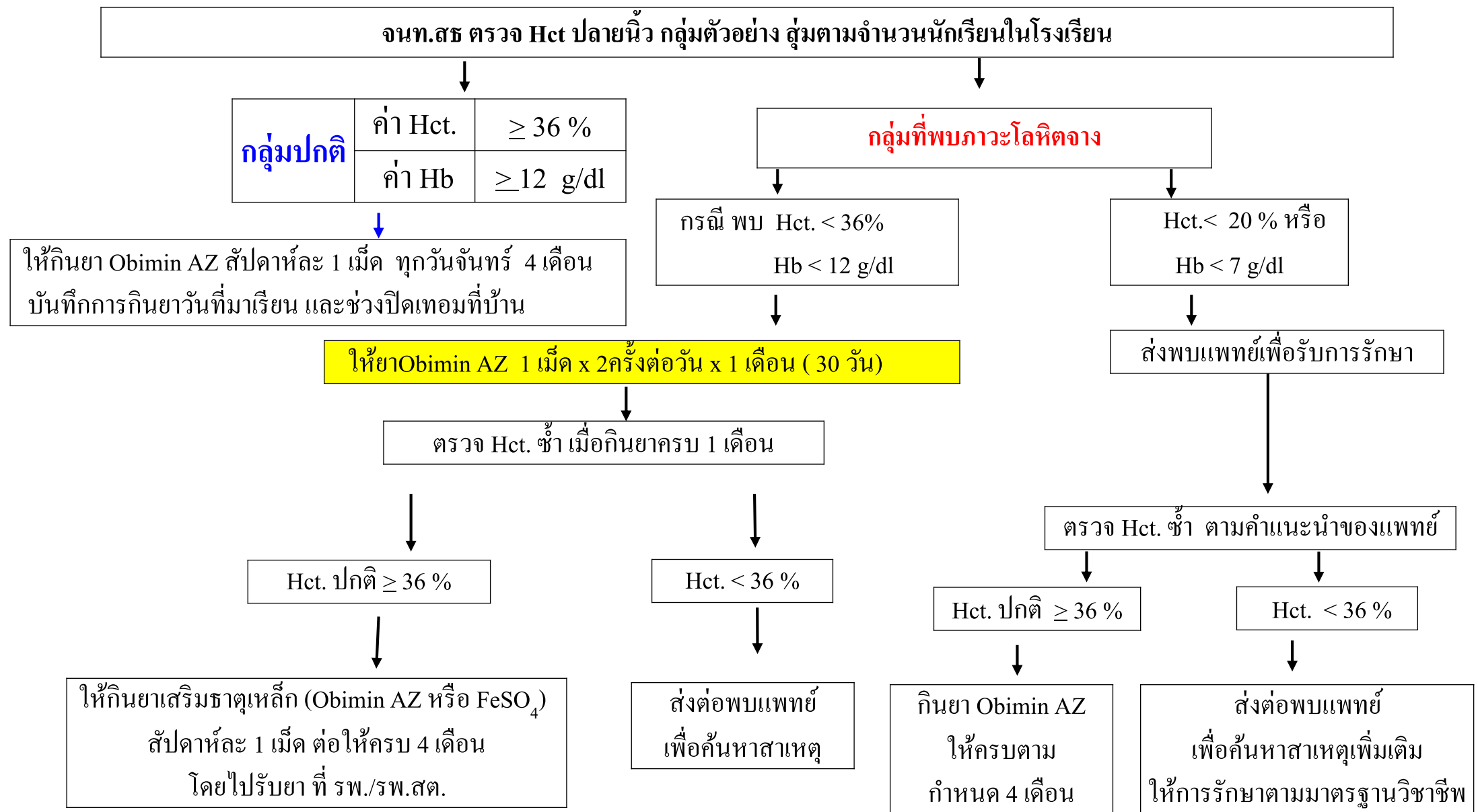

ยาเสริมธาตุเหล็ก

ยาถ่ายพยาธิ

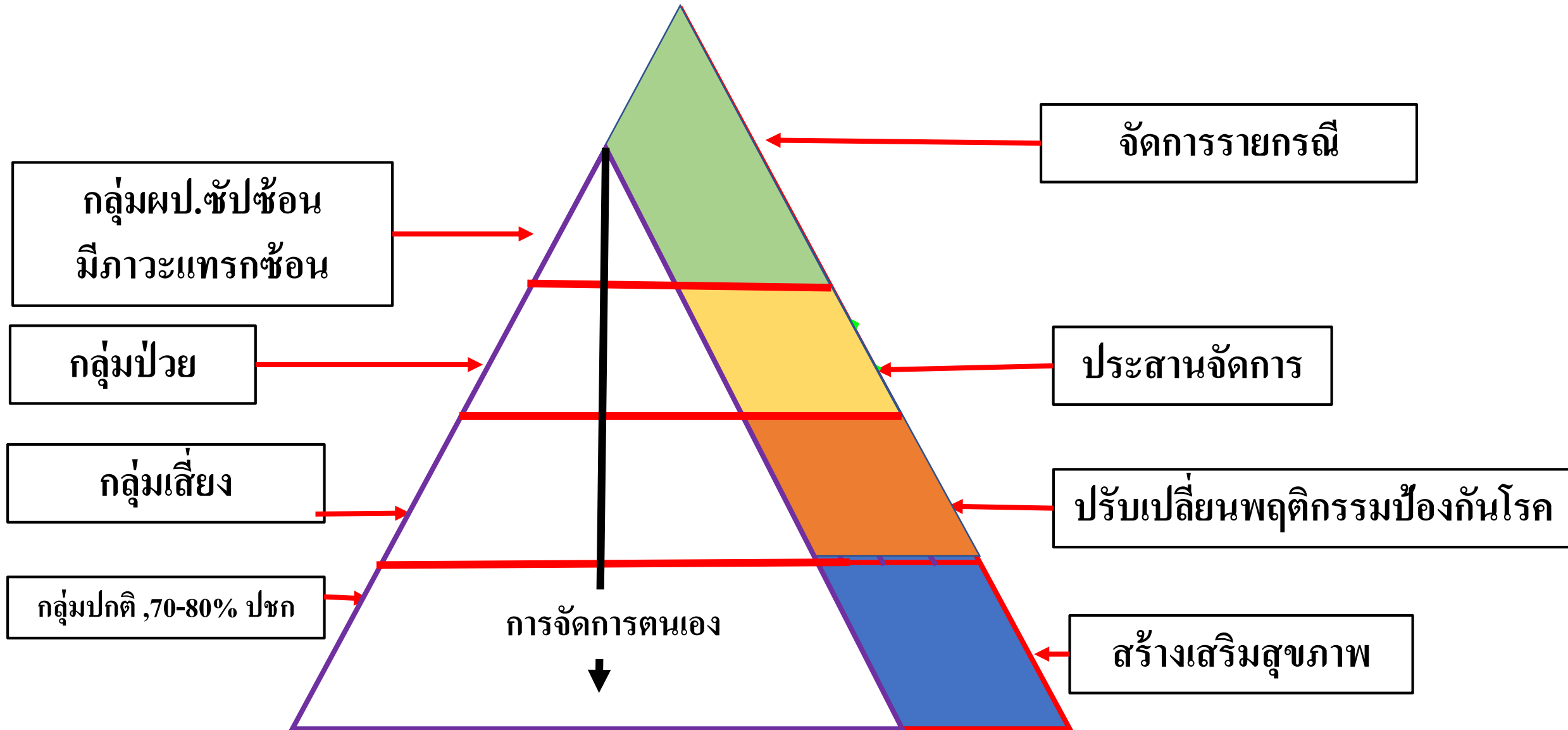
กลยุทธ์

การให้ยาเสริมธาตุเหล็กและ
ไอโอดีน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

การกำกับกินยาอย่างใกล้ชิด

การให้ความรู้แก่นักเรียนและพ่อแม่

กรอบกระบวนการทำงานในการจัดการ *NCDs*

ถ้ายังคิดเหมือนเดิม ทำเหมือนเดิม
ผลที่ได้ก็จะไม่ต่างไปจากเดิม

Change mindset

Paradigm shift

Reinvention

Mindset & Paradigm

Mindset มี 2 แบบ

1. Growth Mindset = กรอบแนวคิดแบบเปิดกว้าง

2. Fixed Mindset = กรอบความคิดแบบปิดตาย

Mindset : ความเชื่อส่วนตัวที่ฝังลงในสำนึกส่งผลต่อพฤติกรรม เปลี่ยนง่ายใช้เวลาน้อยกว่า “กระบวนทัศน์” หากเป็นต้นไม้ คือ “กิ่งใบเปลี่ยนง่าย แต่ **“ตัดตอน”**

Paradigm : โลกทัศน์ กระบวนทัศน์การมองโลก เปลี่ยนยากและใช้เวลานาน หากเป็นต้นไม้คือ “ชนิดพันธุ์” **ต้องถอนรื้อ**

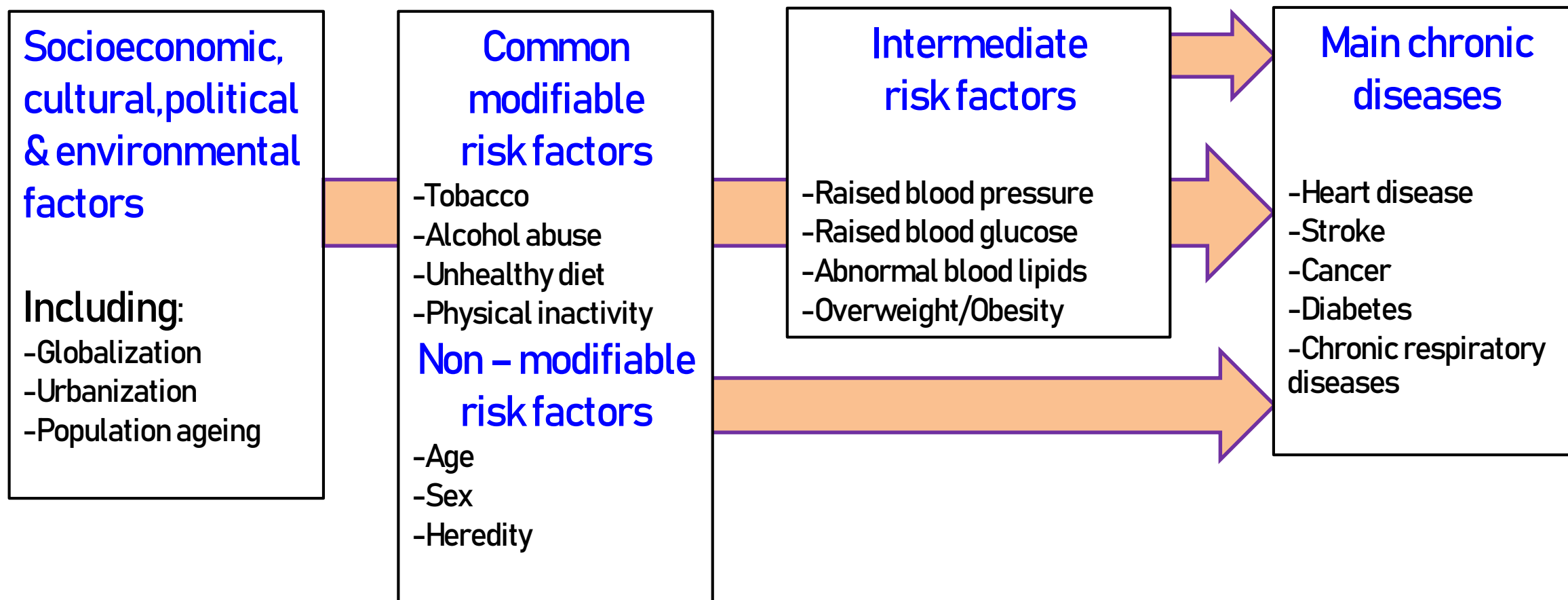

FIXED MINDSET & GROWTH MINDSET

Determinant of NCDs,WHO

ปัญหาสุขภาพหลายเรื่อง มาจากปัจจัยเสี่ยงที่เหมือนกัน

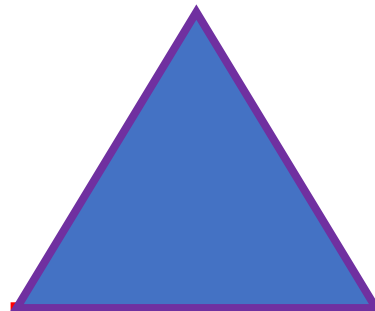
WHO เน้น 4 โรค 4 ปัจจัยจะครอบคลุม 70%ของ NCDs

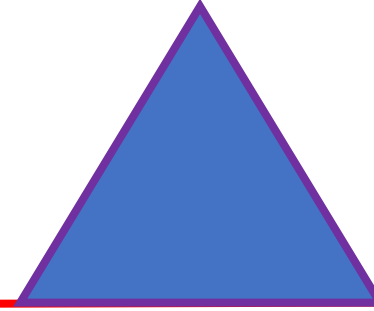
Determinants(ปัจจัยก่อโรค)

- ❑ Atomic
- ❑ Biological
- ❑ Chemical
- ❑ Disaster
- ❑ Energy

Agents

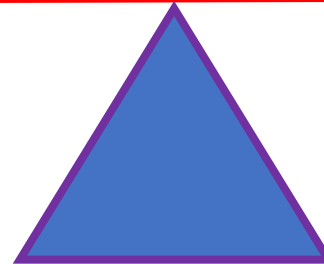

Host

- อายุ
- เพศ
- พันธุกรรม
- พฤติกรรม

- ❖ Biological
- ❖ Social

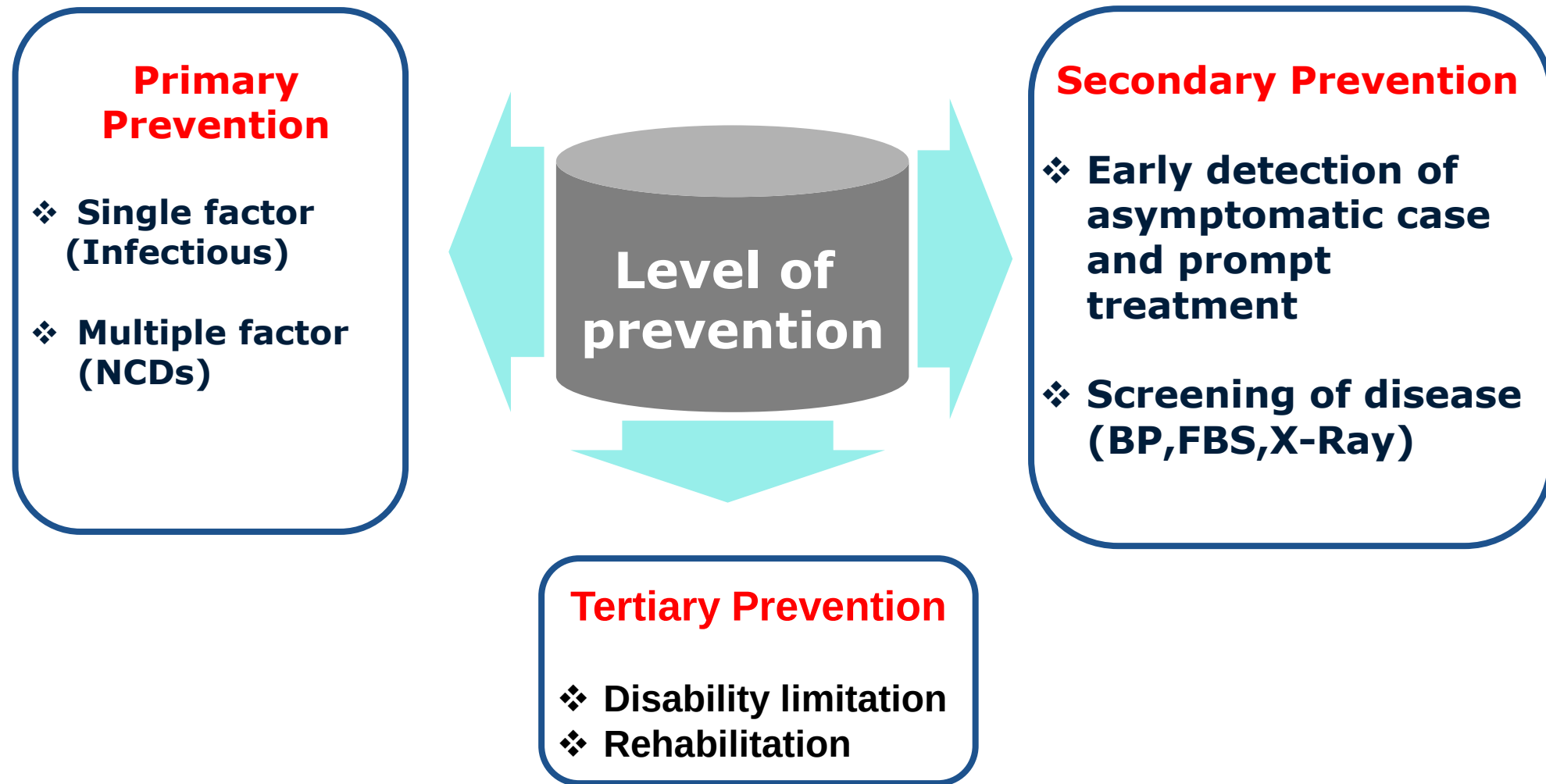

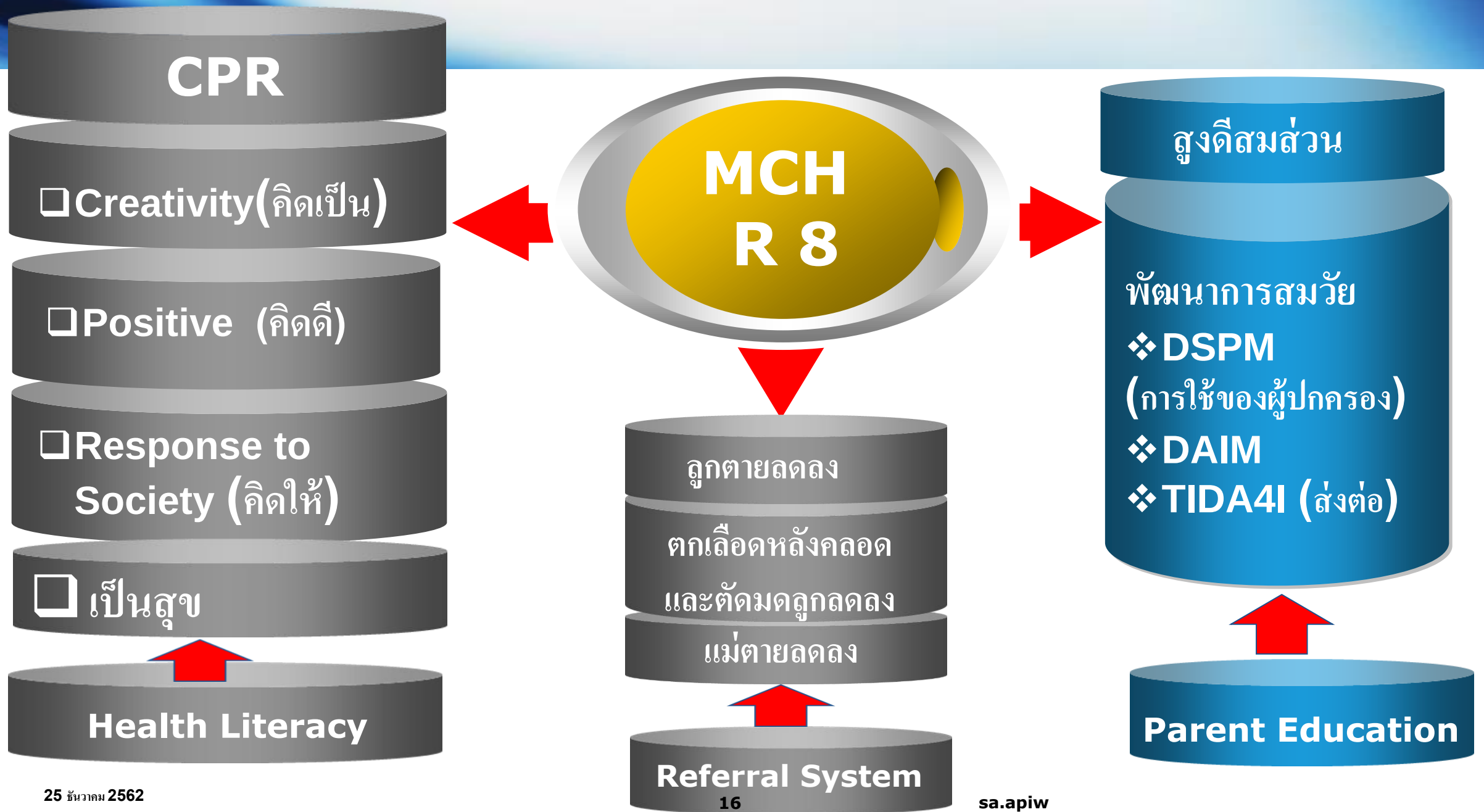
Environment

บริบทของสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา

- สนับสนุน Agent (Disease promotion)
- สนับสนุน Host (Health promotion)

Active Surveillance

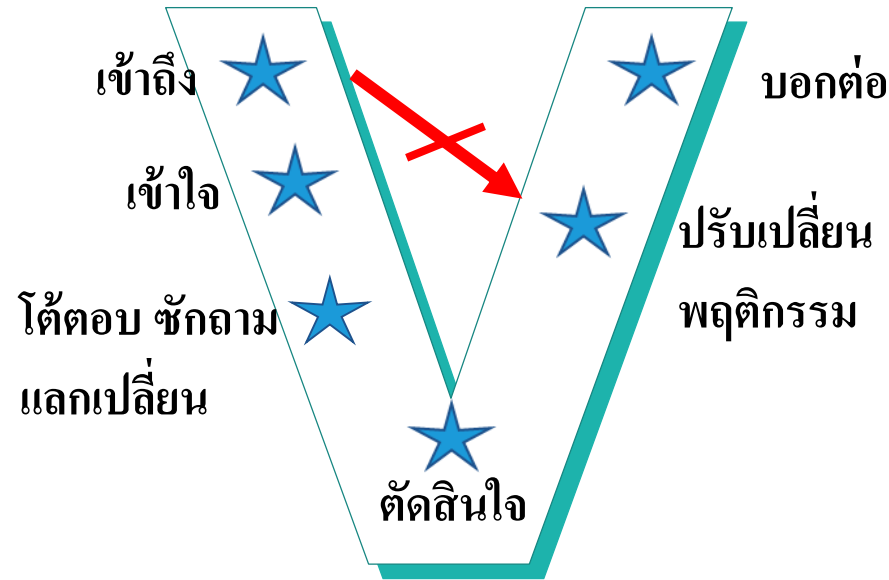
M & E Digital Health

Before

- ❖ ครอบครัว (Family focus)
- ❖ ชุมชน (Community concern and Paticpation)
- ❖ สถานประกอบการ

Primary Prevention

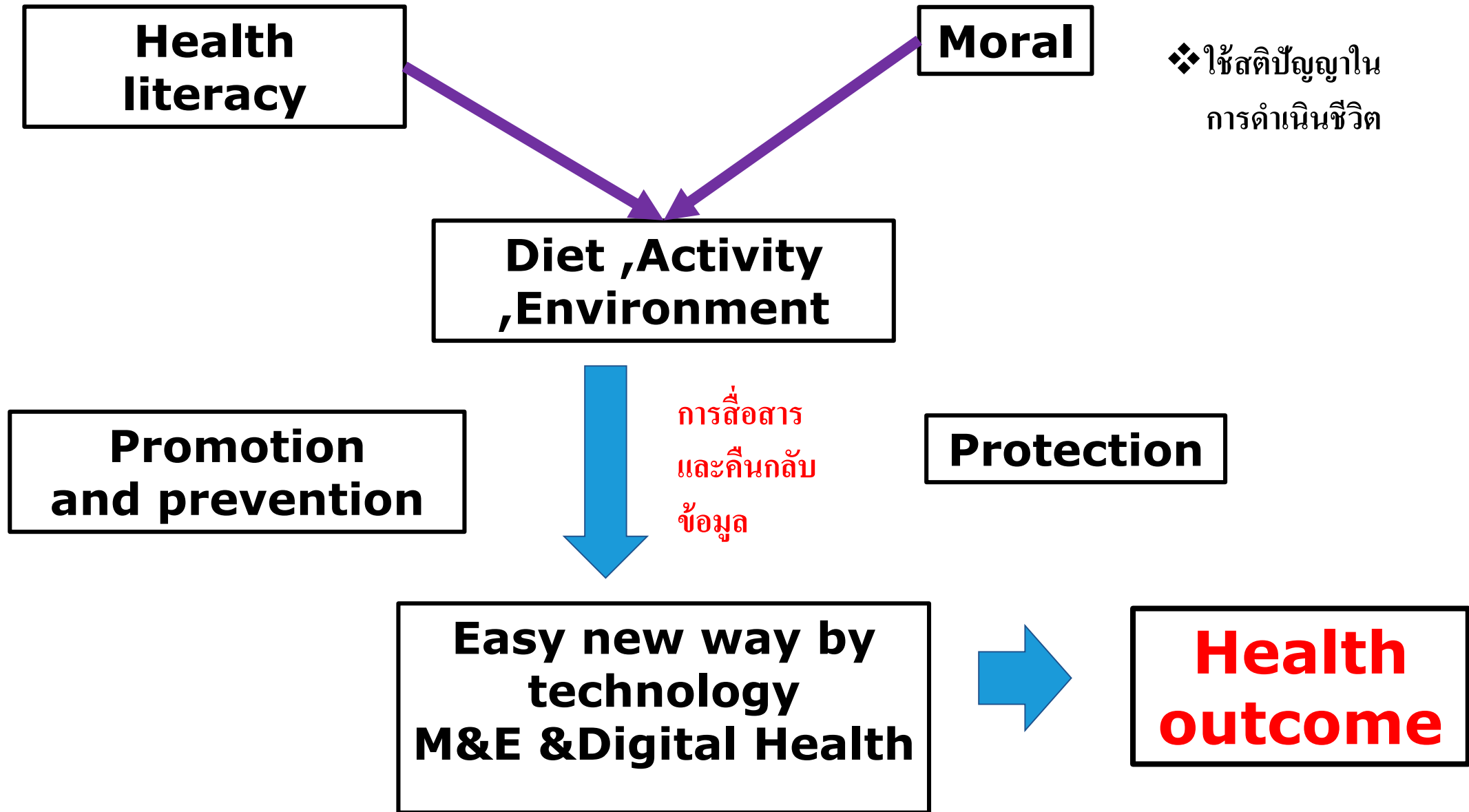
After

- ❖ ครอบครัว (Family focus)
- ❖ ชุมชน (Community concern and Paticpation)
- ❖ สถานประกอบการ

**Primary Medical care / Service plan
(Cost of Chronic Disease)**

Health literacyสู่ Health Outcome

TB

วิธีป้องกัน TB ที่ดีที่สุดคือรักษาผู้ป่วย TB ให้หาย

- ❖ **Active case finding** (Contact case, TB/HIV, HCW, Prisoners, Uncontrol DM HbA1C > 7, Elderly with morbidity) ต้องรักษาโรคร่วมให้ดี
- ❖ **Screening and Effectiveness Investigation** (Mapping เพื่อดูพื้นที่ที่อัตราการเกิดโรคสูงเพื่อการป้องกัน)
- ❖ **DOTs** (ใช้กลไก พชอ., อสม และให้ ผป. และครอบครัวเข้าใจว่า “การดูแลตนเองเป็นหน้าที่ของตนเองและครอบครัว”)
- ❖ **TBCM** กำกับ ติดตามและการส่งต่อ

DM & HT

อริยสัจ 4 : ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์ เกิดจากเหตุ ต้องแก้ที่เหตุ

DM

ผู้ป่วย

- ☐ ต้องทำให้ผู้ป่วยเข้าใจว่าเป็นเหตุมาจากเขาทั้งพฤติกรรมและหรือกรรมพันธุ์
- ☐ เขาต้องมีหน้าที่ลดเหตุเหล่านั้น **BMI** หวาน มัน เติม สุกรา ยาสูบ
- ☐ ตั้งใจดูแลตนเอง

บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

- ☐ บุคลากรสาธารณสุขผู้ดูแล ต้องเข้าใจว่าร่างกายเป็นของผู้ป่วย ต้องให้ผู้ป่วยเลือกวิธีที่ดีที่สุดในการดูแลตนเอง คือ “สุดท้ายไม่ต้องกินยา”)

HT

ผู้ป่วย

- ❖ ปฏิบัติเช่นเดียวกับ DM

บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

- ❖ เช่นเดียวกับ **DM**
- ❖ ลด **White Coat Syndrome** (หน่วยบริการซื้อเครื่องวัด BP ให้ ฝป.ยืมวัด BP เองที่บ้าน ข้อมูล **on cloud** โดยหน่วยบริการดึงข้อมูลจาก**Cloud**

(Holistic Care)

Service focus → People focus

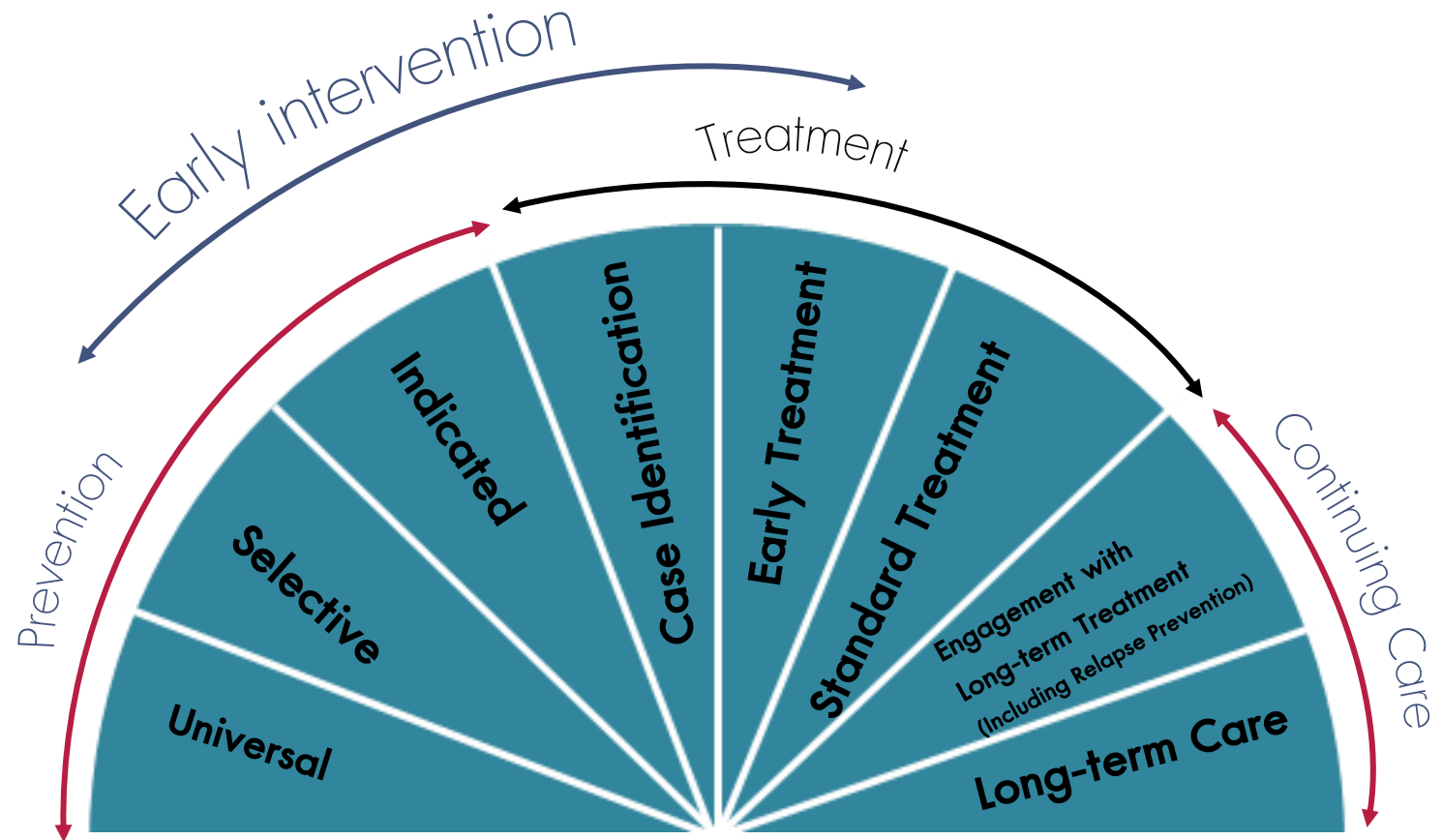
ประชาชนต้องรู้ว่าข้อมูลทางสุขภาพมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

CKD & Palliative care

Family burden

การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตและโรคจิตเวช

มาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพ
มีหลายรูปแบบ สำหรับในทางสุขภาพจิต
Mrazek and Haggerty (1994)
เสนอไว้ ดังนี้

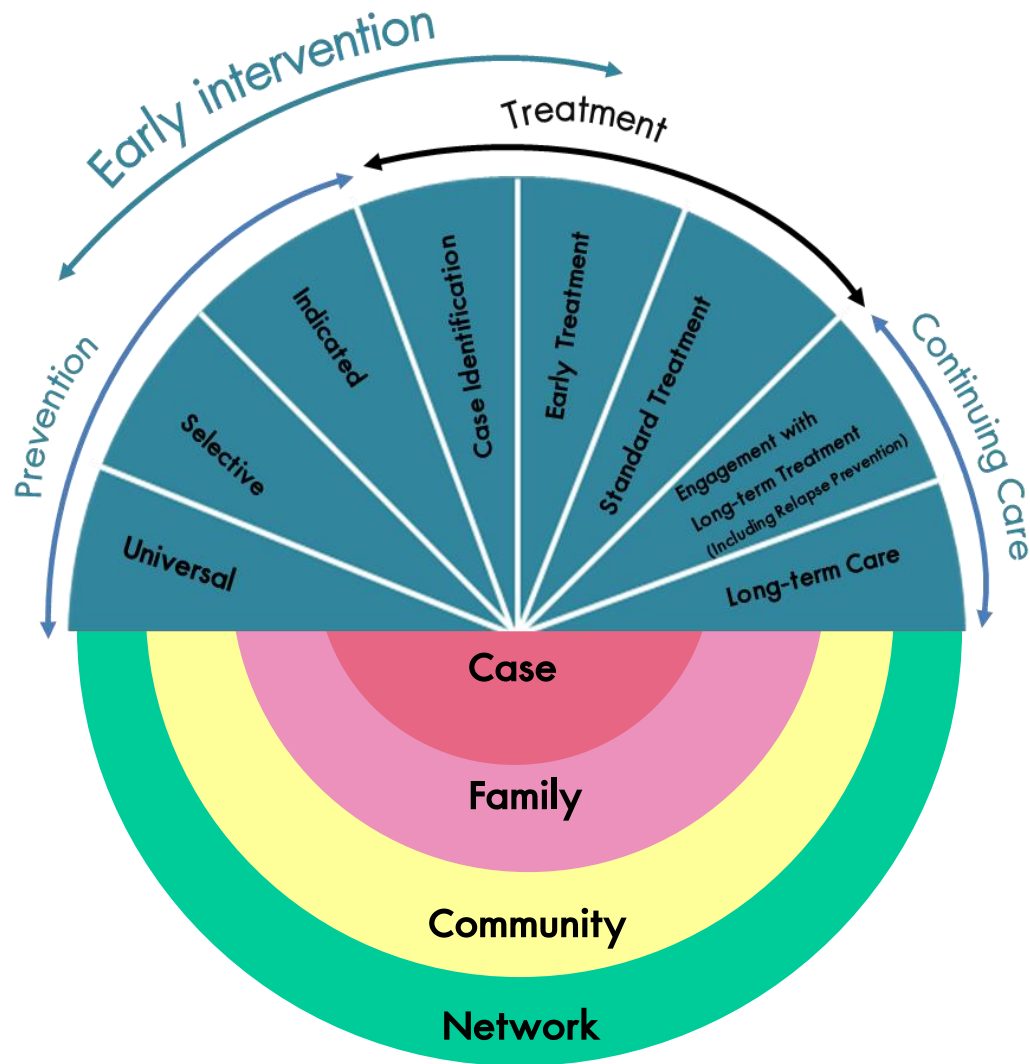

กลยุทธ์การป้องกัน (Preventive strategy)

1. กลยุทธ์การป้องกันแบบทั่วไป
(Universal prevention strategy)
2. กลยุทธ์การป้องกันแบบเลือกเฉพาะกลุ่มเสี่ยง
(Selective prevention strategy)
3. กลยุทธ์การป้องกันในรายที่มีข้อบ่งชี้
(Indicated preventions)

การแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการ

การแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ว่าเรื่องใดๆ

1

ต้องดำเนินการให้ครอบคลุม ตั้งแต่การป้องกัน การรักษา การฟื้นฟู และต้องดูแลอย่างต่อเนื่องระยะยาว

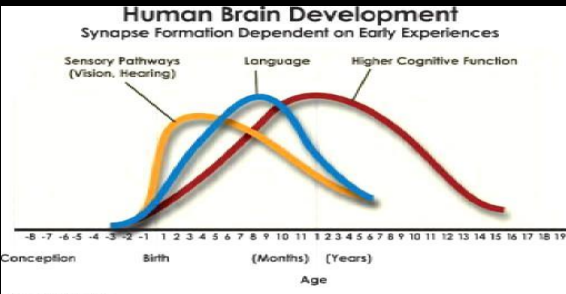
2

พร้อมทั้งมีระบบการให้ความช่วยเหลือกันที่ ตั้งแต่ระดับต้น ใน ลักษณะบูรณาการ และสร้างเครือข่ายการช่วยเหลือ จาก หลากหลายวิชาชีพ หลากหลายองค์กร

3

โดยไม่มุ่งเฉพาะผู้ป่วยแต่ต้องเกี่ยวข้องกับ ทั้งครอบครัว ชุมชนและสังคม

ความสำคัญของการเจริญเติบโตทารกในครรภ์และเด็กแรกเกิด - 2 ปี

1 เป็นช่วงสำคัญของการพัฒนาสมอง

2 เป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

3 เป็นช่วงของการสร้างอวัยวะกล้ามเนื้อ ระบบกระดูก ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ให้สมบูรณ์ : การเจริญเติบโต องค์ประกอบของร่างกาย และการทำหน้าที่ของระบบต่าง ๆ

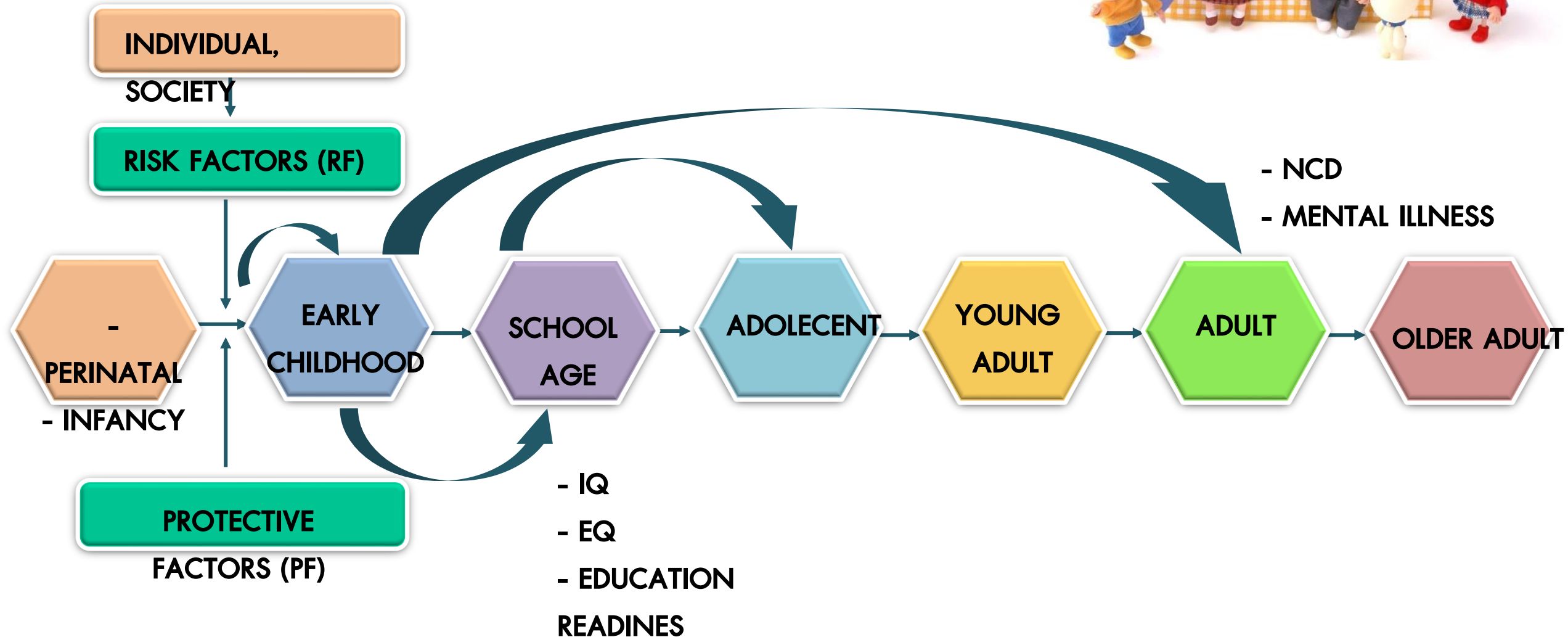
4 ป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้ใหญ่

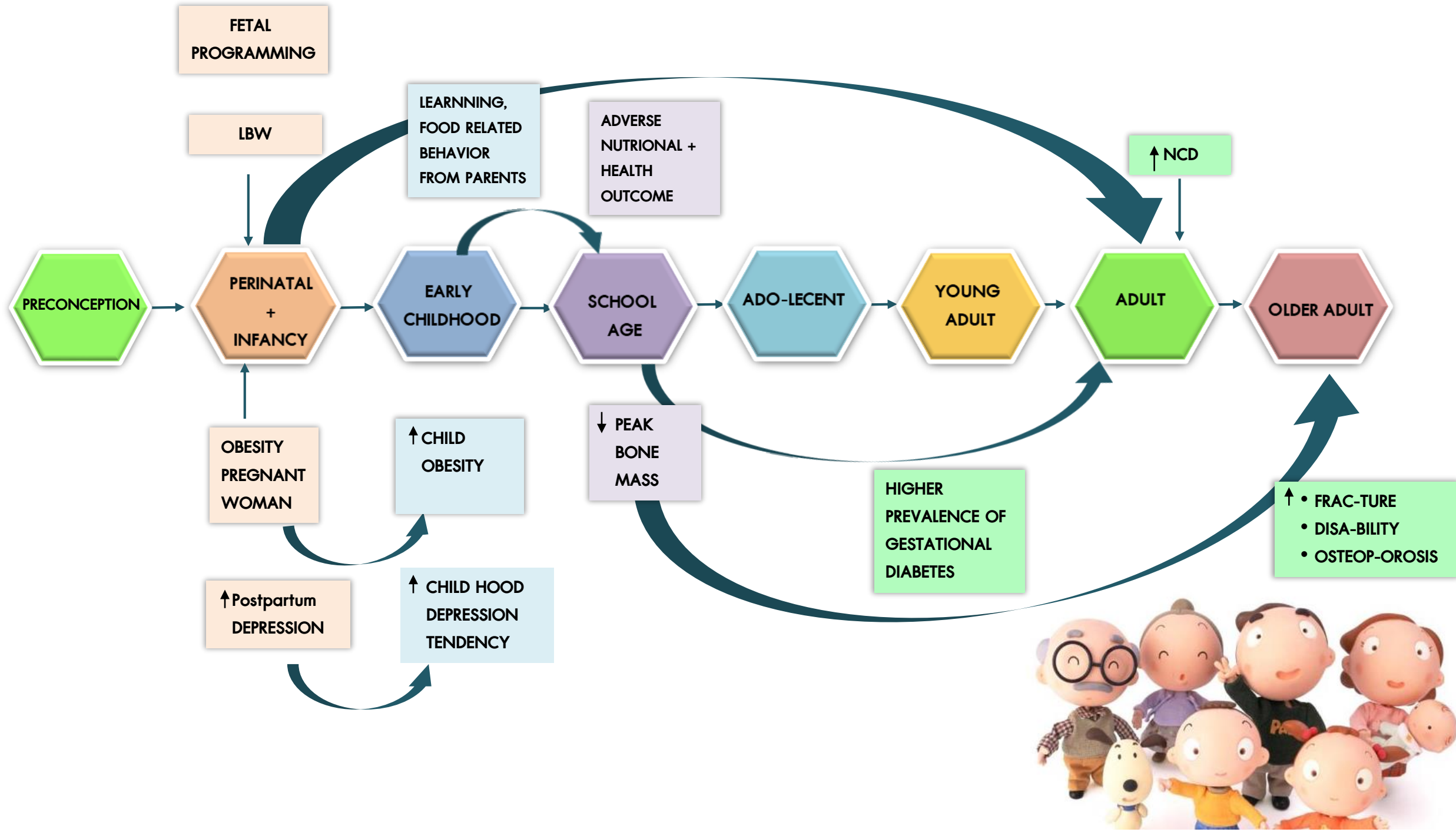
5 ตัดวงจรของการถ่ายทอดการขาดอาหารและโรคเรื้อรัง
ในรุ่นลูก รุ่นหลาน

6 ตัดวงจรความยากจนและความหิวโหย

DETERMINANTS of Health :

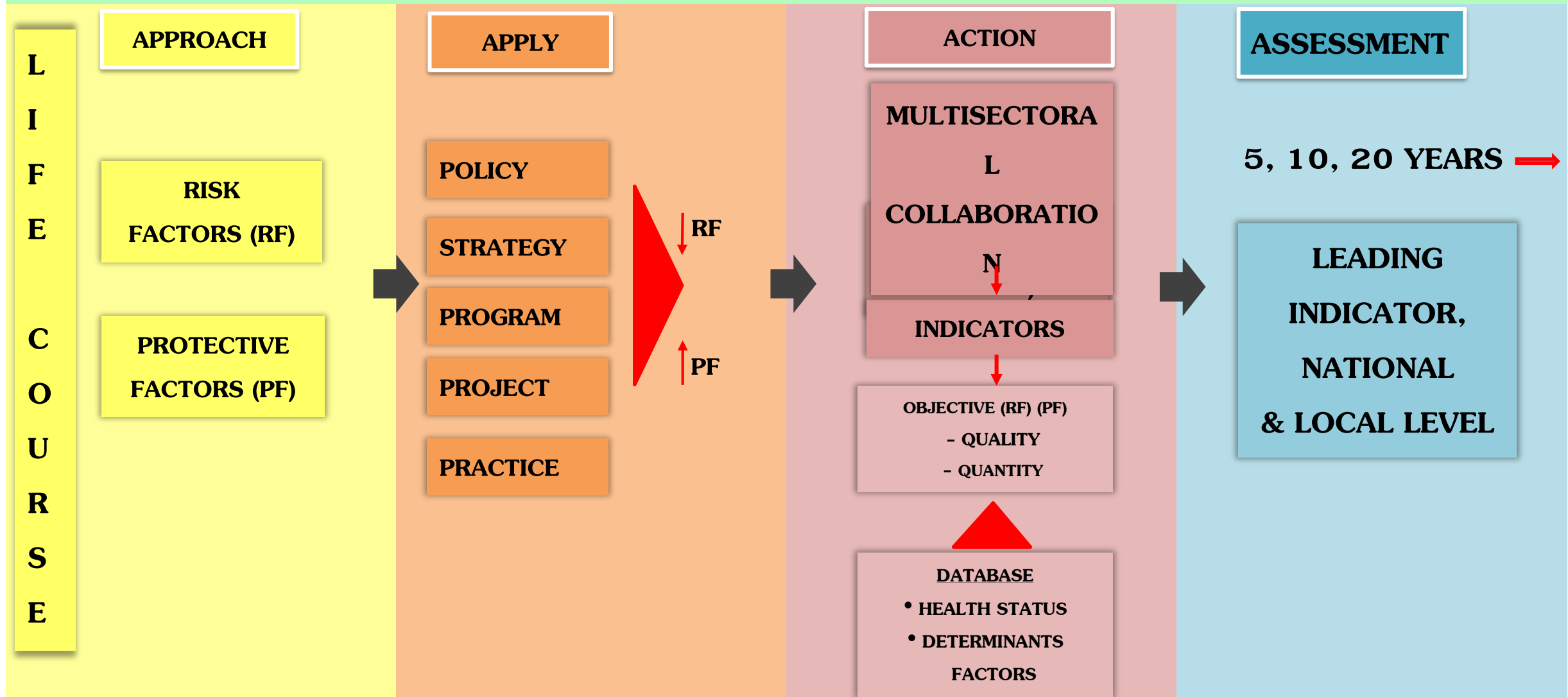
PHYSICAL, SOCIAL, ECONOMIC, BEHAVIOR

ACTION

LIFE COURSE APPROACH IMPLEMENTING MULTISECTING INTEGRATED INTERVEN FOR INDIVIDUAL & POPULATION HEALTH

Thank you

